

Sprememba cen naftnih derivatov

Zvezni izvršni svet je na svoji seji dne 20. 3. 1987 na osnovi določil Zakona o sistemu družbene kontrole cen in v sodelovanju s pristojnimi republiški in pokrajinskimi organi izdal Odlok o najvišji ravni cen nafte in naftnih derivatov ter o oblikovanju cen teh proizvodov v prometu. Tako lahko OZD, ki pridobivajo nafto, oblikujejo cene nafte glede na kvaliteto v pariteti s povprečno ceno uvozne nafte 68.289 dinarjev za tono franko jugoslovanska meja. Cene posameznih naftnih derivatov so v režimu neposredne družbene kontrole cen, rafinerije pa jih lahko oblikujejo samo v okviru najvišje dovoljene ravni cen.

Rafinerijske cene naftnih derivatov so se 21. 3. 1987 v primerjavi z rafinerijskimi cenami z dne 26. 12. 1986 povečale za naslednje odstotke:

— Motorni bencin 86 okt. za	36,8 %
— Motorni bencin 98 okt. za	42,6 %
— Neosvinčeni bencin 95 okt. za	36,5 %
— Plinsko olje D-2 za	33,2 %
— Kurilno olje - ekstra lahko za	32,6 %
— Kurilno olje — mazut v povpreč.	37 %

Maloprodajne cene pa so se v primerjavi z maloprodajnimi

cenami z dne 26. 12. 1986 povečale za:

— Motorni bencin 86 okt.	15,5 %
— Motorni bencin 98 okt.	16,6 %
— Neosvinčeni bencin 95 okt.	15,3 %
— Plinsko olje D-2	13,6 %
— Kurilno olje ekstra lahko	0,9 %
— Kurilno olje — mazut (v povpreč.)	22,0 %

V strukturi cene belih goriv so se tako poleg povečanih neto rafinerijskih cen absolutno povečali tudi deleži za kritje prometnih stroškov in sicer v povprečju za približno 37 %. Sredstva za raziskave nafte in plina so se znižala, sredstva za izvozne stimulacije in materialne rezerve pa se v celoti iz strukture cen baznih olj, bitumnov, kurilnih olj — mazuta, primarnih bencinov in reaktivnih goriv prelijejo v struk-

Deleži posameznih elementov v strukturi maloprodajne cene

VRSTA GORIVA	MB 86 okt.	MB 98 okt.	MB 95 okt.	PLO D-2	KO EL
ELEMENTI	%	%	%	%	%
Neto rafinerijska cena	34,75	37,66	40,62	37,36	74,97
Marža	4,40	4,76	8,44	4,72	9,47
Temeljni prom. dav.	19,21	18,13	12,16	16,87	3,68
Nadom. za ceste	13,95	12,95	12,68	12,61	—
Zneski za posebne namene	27,69	26,50	26,10	28,44	11,88
Maloprodajna cena	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

turo cen plinskih olj in motornih bencinov.

Ravno tako je tudi za izdajo Odloka o oblikovanju cene teh proizvodov v prometu (oblikovanje deležev za kritje stroškov prometa) pristojen ZIS. Naftna reproveriga tudi na oblikovanje odstotkov marž ne more vplivati.

Poslovna skupnost Petrokemija bo zaživela

Pred nedavnim so se sestali člani iniciativnega odbora poslovne skupnosti Petrokemija ter se dogovorili, da bo ustanovna seja predvidoma konec aprila. Na njej bodo imenovali vršilca dolžnosti direktorja, izvolili skupščino, v kateri bodo po trije člani in trije namestniki iz vsake članice PS, nadzorni odbor, v katerem bo po en član in en namestnik iz vsake članice, pa tudi nadzorni odbor. Člane skupščine in nadzornega odbora bodo izbrali po enakih kriterijih kot člane delavskega sveta, potrditi pa jih bodo morali delavski sveti članic poslovne skupnosti.

Na seji bodo pregledali in sprejeli tudi program dela in finančni načrt za letošnje leto, ki ga pripravlja posebna komisija.

Deleži za kritje stroškov prometa so ostali v primerjavi z deleži ob spremembi cen naftnih derivatov z dne 26. 12. 1986 v odstotku nespremenjeni za energetske in neenergetske naftne derivate.

Postopek za spremembo cen naftnih derivatov v trgovini je v celoti (časovno in sistematično) odvisen od uradnega obvestila, ki ga pristojne službe pri ZIS preko teleksnih linij posredujejo republiškim oz. pokrajinskim IS, ki obvestilo preko republiških tržnih inšpektorjev posredujejo na sedeže trgovin z naftnimi derivati. Zgodi se, kot je bilo to tu-

mudo, kot je bilo v predhodni spremembi cen naftnih derivatov.

KAKO Z OBLIKOVANJEM CEN V BODOČE?

Planski akti na ravni federacije in drugi akti ekonomske politike kot tudi sam Zakon o sistemu družbene kontrole cen predvidevajo za organizacije združenega dela, ki se ukvarjajo s pridobivanjem energije in energetskih surovin ter z opravljanjem storitev v železniškem in PTT prometu, da oblikujejo cene svojih proizvodov oziroma storitev v skladu s skupnimi elementi za oblikovanje teh cen.

Cene v naftni reproverigi (vključujoč tudi trgovino) naj bi se po dokončani uskladitvi in sprejetju Odloka o razgraditvi skupnih elementov za oblikovanje cen nafte, plina in naftnih derivatov v okviru skupščine združenja naftnega gospodarstva in s soglasjem ZIS oblikovala na osnovi:

— povprečnih stroškov in koriščenja faktorjev proizvodnje na osnovi enotnih standardov in normativov,

— odnosov in nivojev svetovnih cen.

Oblikovanje cen na osnovi skupnih elementov tudi trgovini zagotavlja enakopraven položaj tako v okviru naftnega gospodarstva kot tudi v primerjavi z industrijo.

M. Lah

NOVA CENA ZEMELJSKEGA PLINA

Po daljši razpravi so člani izvršnega odbora Podpisnic SaS za plinifikacijo Slovenije sprejeli sklep, da bo od 1. maja 1987 cena S m³ zemljskega plina 93,90 dinarja.

Težave oljnih rafinerij

V drugi polovici lanskega leta so nas jugoslovanske oljne rafinerije pričele opozarjati, da imajo težave pri svoji redni proizvodnji. Med težavami sta predvsem izstopala rentabilnost proizvodnje in težave pri oskrbi z aditivi, ki jih je potrebno uvoziti s konvertibilnega tržišča.

Vsekakor so težave povzročila neugodna gibanja na svetovnem tržišču, ko se je cena surove nafte znižala za več kot 50% in je bilo tudi pri nas uveljavljeno dvakratno znižanje artiklov, ki jih proizvajajo oljne rafinerije. Koncem leta je ZIS sprejel podražitev proizvodov iz oljnih rafinerij. Toda 12-odstotna podražitev ni odpravila vseh negativnih učinkov gospodarjenja v lanskem letu (rast nekaterih stroškov in dvig tečaja dinarja v odnosu do dolarja). Zato se je neugoden trend nadaljeval tudi v letošnjem letu.

Ob tem, da so ostala nepopravnana plačila inozemskim partnerjem za dobavljene in že porabljene aditive (najstarejše obveze nosijo datum avgust 1986), kar nas uvršča med nesolidne poslovne partnerje, ne moremo uresničiti tudi novih dobav aditivov. V rafinerijah je bilo potrebno ukrepati in najbolj enostavno in učinkovito ukrepanje se je po podatkih naše komercialne službe odrazilo v zmanjšanem obsegu in izbiri asortimenta pri mazivih.

Rafineriji v Beogradu in Novem Sadu nam že od konca februarja ne dobavljata svojih proizvodov. Podobno je tudi s pošiljkami iz rafinerije Modriča, ki je v marcu celo poslala delavce na dopust. To so že storili v rafineriji Kruševac,

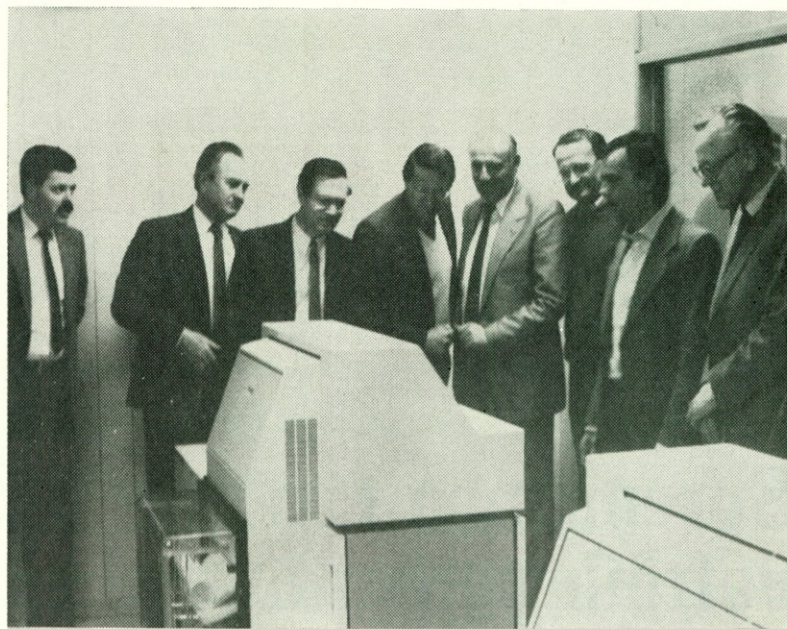
medtem ko je v rafineriji Zagreb obratovala v marcu samo še destilacija, v mesecu aprilu pa morajo tudi oni poseči po prisilnem dopustu. Trenutno obratujejo normalno samo še v rafineriji Reka, ki svoje obveze do kupcev poizkuša realizirati v okviru dogovorjenih količin. Naša rafinerija v Mariboru trenutno še polni motorno olje v avtocisterne, kar je samo 30% celotne proizvodnje.

Na osnovi opisane problematike je jasno, da so razmere pri oskrbi z mazivi zelo kritične. Nekateri večji kupci bodo morali celo ustaviti proizvodnjo, ker nimajo zagotovljenih dovolj maziv. V naši sestavljeni organizaciji ugotovljamo, da je potrebno istočasno zagotoviti devize za uvoz aditivov in sprostiti cene maziv.

Zvezni izvršni svet je na svoji seji dne 20. 3. 1987 sprejel odlok o odrejanju najvišjega nivoja cen nafte in naftnih derivatov. Odlok se nanaša tudi na oblikovanje proizvodnih cen za organizacije združenega dela, ki proizvajajo mineralna maziva in sicer je predvideno 29,6-odstotno linearno povečanje maziv ob nespremenjenih maržah. To povečanje pomeni le delno izboljšanje razmer. Potrebno je tudi še zagotoviti devize za uvoz aditivov.

V naši sestavljeni organizaciji se poizkušamo aktivno vključevati v razreševanje nastale situacije. Ocenjujemo, da moramo v direktnih razgovorih z rafinerijami najti hitre in učinkovite rešitve, da bi le na ta način sanirali situacijo pri preskrbi z mazivi do konca meseca aprila.

F. Premk

Obisk iz Energopetrola

Marca so nas obiskali predstavniki Energopetrola iz Sarajeva, kjer so se že pred časom zanimali za naš koncept organizacije informatike in izbora tehnologije za računalniško podprt informacijski sistem. Razgovor so posvetili dvema vprašanjem — organizaciji informatike ter računalniški obdelavi podatkov. Gostje so pripovedovali o stanju, v katerem se nahaja njihova delovna organizacija na tem področju in o konceptu svojega informacijskega sistema, ob katerem se srečujejo z dvema problemoma. Prvi je v organizaciji Energoinvesta, v katerem je vključen tudi Energopetrol in otežuje popoln pristop k celovitemu informacijskemu sistemu Energopetrola. Druga pomanjkljivost je tudi v tem, da niso najprej naredili BSP

študije. Zato niso imeli pravega posnetka stanja, niti analiziranega celovitega pristopa. Poleg tega so dobili opremo, še preden je bil izdelan obširnejši koncept informatike.

Po razpravi med predstavniki Petrola in Energopetrola so si gostje ogledali naš računski center ter se seznanili s tehnološkimi rešitvami našega sistema. Ob koncu srečanja so poudarili, da je bila izmenjava mnenj koristna za vse in se dogovorili za nadaljnje sodelovanje. Delavci Petrola so pripravljene ustreči želji Energopetrola, da bi jim pomagali, če bo to potrebno. Koristna se jim je zdela tudi dejavnost Petroluniona, ki je lani organiziral dva posveta o poslovni informatiki, na katerih so se pogovarjali o možnih skupnih rešitvah.

PRED USTAVNIM SODIŠČEM

Pred Ustavnim sodiščem se odvija zanimiv postopek. Delovna organizacija Petrokemija iz Pančeva je sprožila postopek proti odločitvi Zveznega izvršnega sveta, sprejete lani, in na osnovi katere je potrebno iz cene primarnega bencina odvajati določeno vsoto za spodbujanje izvoza. Ker je ta delovna organizacija v zelo težavnem finančnem položaju, menijo, da so zaradi tega odvajanja denarja oškodovani in v še težjem gmotnem položaju.

Postopek, ki ga je sprožila Petrokemija, zadeva bistvene odnose v poslovanju delovnih organizacij naftnega gospodarstva in petrokemijske industrije. Ta veja gospodarstva posluje v veliki meri z izgubo, vendar ne zaradi lastne nesposobnosti, ampak izključno zaradi nerešenih sistemskih ukrepov. Za razne dajatve dajejo največji del svojega dohodka, a pogosto niti ne vedo, kam gre naftni in petrokemijski dinar. Tako ni nikdar nihče objavil, kakšni so bili učinki sredstev, ki so jih namenili za spodbujanje izvoza.

Postopek Petrokemije je dokaz, da se organizacije naftnega gospodarstva in petrokemijske industrije ne morejo več po normalni samoupravni delegatski poti ščititi pred vse višjimi izdatki, ki do skrajnosti osiromašujejo njihov dohodek. Odločitev Ustavnega sodišča Jugoslavije bo imela večstranski pomen za nadaljnji obstoj tega dela združenega dela.

J. Žgaljić

Posvetovanje o ekonomiki in organizaciji združenega dela

z naslovom Kritični dejavniki uspeha poslovanja in sodobni vidiki tržne usmerjenosti in razvoja OZD

V Portorožu je bilo marca že 18. posvetovanje o ekonomiki in organizaciji združenega dela. Teme posvetovanja so bile razdeljene v tri sklope in sicer na

kritične dejavnike uspeha, tržne dejavnike uspeha, razvojne dejavnike uspeha.

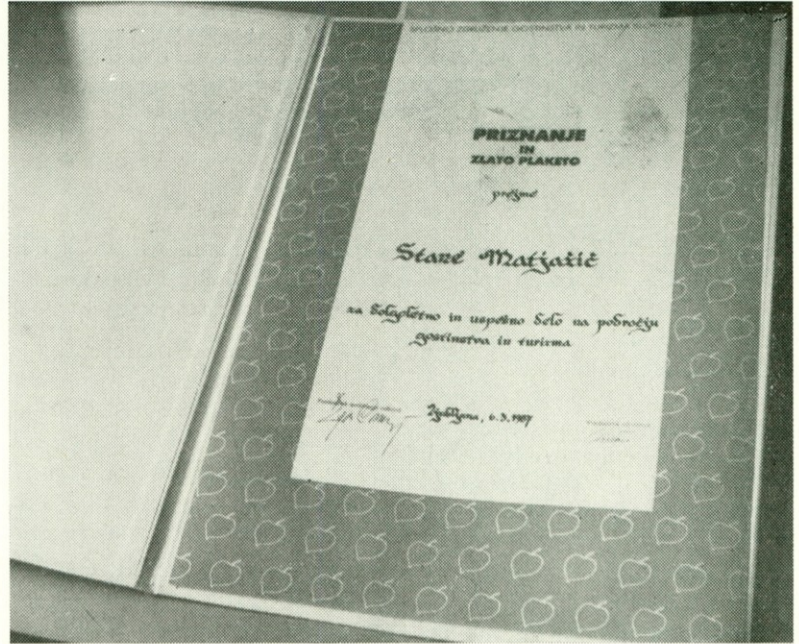
Med uvodnimi referati, ki so jih pripravili dipl. oec. Dolfe Vojsk, podpredsednik Gospodarske zbornice Slovenije, dr. Daniel Pučko, izredni profesor Ekonomske fakultete Borisa Kidriča in dr. Filip Lipovec, redni profesor Ekonomske fakultete Borisa Kidriča, je bil zelo aktualen referat Dolfeta Vojska z naslovom Ovire za strateško usmerjanje ozd v izvoz. Dejal je, da kriza jugoslovanskega gospodarstva zahteva inovacije tehnologij, proizvodnih programov in tudi večjo proizvodno specializacijo z večjo prilagodljivostjo tržnim potrebam. Obenem zahteva tudi kvalitativno preobrazbo strategije razvoja, njenih ciljev in ukrepov gospodarske politike, ki v preteklosti niso motivirali jugoslovanskega gospodarstva za mednarodno trženje. Vse to in zanemarjanje pomena stroškov v jugoslovanskem gospodarstvu, ki meni, da je namenjeno samo sebi, je celotno ekonomijo odmaknilo od pravih mednarodnih primerjav, s čimer izgublja Jugoslavija dosedanjo razvojno razdaljo do drugih dežel in zmanjšuje njene možnosti za učinkovito, predvsem pa prodornejšo gospodarjenje. Na področju eko-

nomskih odnosov s tujino v izvoznem delu ne moremo v poslednjih desetih letih zaznati nikakršnega napredka, zato bomo vedno težje uspešno poslovali in lovili stik s svetom, če ne bomo posvečali maksimalne pozornosti svojim razvojnim programom, ki bodo upoštevali naše prirodne in ostale možnosti in bodo morali temeljiti na znanju kot osnovnem produkcijskem faktorju.

Na posvetovanju so predstavili dve delovni organizaciji in sicer TAM Maribor, ki je ena redkih ozd, ki je z lastnim izvirnim modelom investicijsko-inovacijskega procesa, z inovativnostjo kot najpomembnejšim elementom razvojne dejavnosti dosegla, da je postala ustvarjalnost njenih delavcev temeljni in prednostni dejavnik za uspešno poslovanje ne samo za danes, ampak predvsem za jutri. Druga je bila delovna organizacija Elkroj, ki je prežeta s spoznanjem, da kvaliteto v najširšem smislu ustvarjajo ljudje. Zaradi tega posvečajo veliko pozornost kadrovanju in izobraževanju, posebno za najobčutljivejše funkcije v DO. S svojimi odločitvami ustvarjajo stalno delovno vzdušje, ki prinaša nadpovprečne rezultate.

Na posvetovanju so obravnavali še tržne vidike gospodarjenja, saj je za današnji čas značilno, da so trgi vedno bolj dinamični. Spremembe v okolju so vedno bolj pogoste, bolj korenite in vedno težje jih

Priznanje za zavzeto delo

Splošno združenje gostinstva in turizma Slovenije je marca podelilo priznanja z zlato plaketo, ki ga je med drugimi dobil tudi direktor naše DO Gostinstvo Stane MATJAŽIČ za

izredno aktivno delo, s katerim je prispeval k razreševanju problematike v gostinski dejavnosti, obenem pa pripomogel k dobrim poslovnim rezultatom v svoji delovni organizaciji.

J. K.

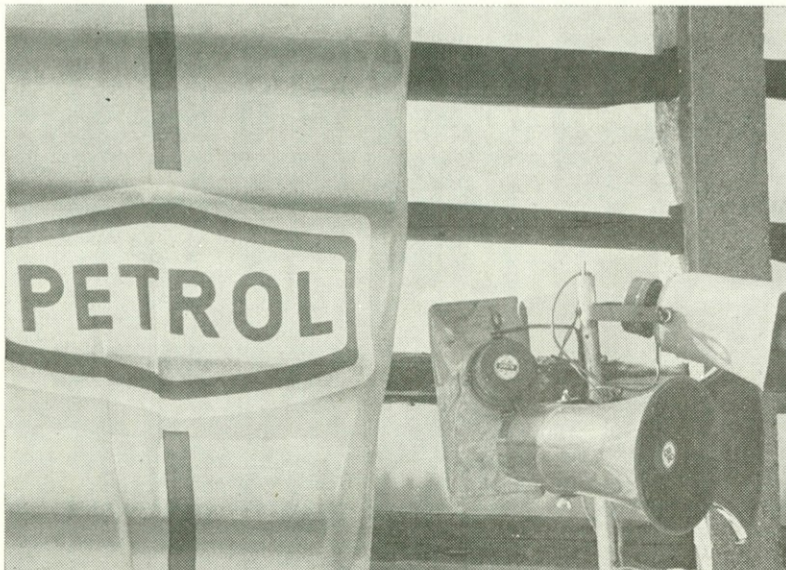
je predvideti. Danes je po svetovnih merilih uspešen samo tisti, ki se potrjuje v mednarodni delitvi dela, ki meri svojo uspešnost s svetovno konkurenco, in ki vlaga vse napore v to, da bo boljši od svetovne konkurence. Zmaguje tisti, ki s svojo ponudbo pravočasno zadovolji bodoče potrebe svojih potrošnikov, ki imajo vedno bolj celovite zahteve. Jugoslovansko gospodarstvo se bo vsekakor moralo vključiti v mednarodno delitev dela in se specializirati na določenih področjih; OZD pa bodo dosegle višjo kvaliteto v mednarodnem

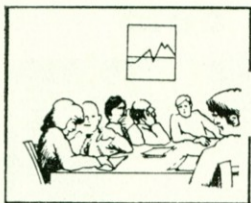
trženju, če bodo spoznale pomen raziskovanja mednarodnega trženja, in opredelile strateške položaje svojih izdelkov na tržiščih.

V tretjem sklopu so bili referati, posvečeni razvojnim dejavnikom kakovosti poslovanja organizacij združenega dela. Pri tem je treba poudariti, da je eden pomembnih dejavnikov razvoja tudi uporaba računalnika pri snovanju razvojnih odločitev. S pomočjo takšnega pristopa lahko smotrno izkoristimo kreativne potenciale analitikov, ki oblikujejo razvojne variante.

L. M.

Naš smučarski dan

DELO POSLOVODNEGA ODBORA

PRILAGAJANJE DEVIZNEGA POSLOVANJA OZD PETROL VELJAVNEMU DEVIZNEMU REŽIMU

Zaradi manjšega deviznega priliva, kot so ga predvideli v resoluciji in nove devizne zakonodaje, ki si le s težavo utira pot v gospodarstvo, se z devizno problematiko srečujejo tudi naše OZD. Ker je tako pereča, da praktično ni možno več zagotavljati deviz za repromaterial, rezervne dele in druge nujne potrebe, je o njej razpravljala tudi poslovodni odbor.

Znano je, da SOZD kot celota več izvaja kot pa izvaža in da je devizno pasivna organizacija. Predvidevali smo, da bo v letošnjem letu veljal sistem kvot za posamezne poslovne banke, ki naj bi jih določali na osnovi ustvarjenega deviznega priliva. Ker pa je v državnem merilu devizni priliv premajhen, je odločeno, da bodo uporabljali sistem prioritete, ki jih določa ZIS.

Aktivnim izvoznikom tako ostaja pravica do razpolaganja z delom ustvarjenega deviznega priliva, kar pa še vedno ne zagotavlja tudi pravice do učinkovitih deviz. Tako mora biti razpolagalna pravica podprta s tako imenovanimi (dprp) družbeno priznanimi reprodukcij-

skimi potrebami, ki jih je sicer možno znotraj sistema prenašati na različne subjekte.

Da bi zagotovili normalnejše pogoje dela zlasti tistim organizacijam, ki so v SOZD devizno aktivne (DO Transport), je PO odločil, da bomo izvedli vrsto akcij, s katerimi bi dosegli normalne uvožno-izvozne tokove in zagotovili pogoje za prepotrben uvoz rezervnih delov in reprodukcijskih surovin.

Strokovne službe SOZD bodo ugotovile realne devizne potrebe, del deviznega poslovanja bomo prenesli na temeljne poslovne banke, delegatom delavskega sveta SOZD pa bomo predlagali spremembo samoupravnega sporazuma o ekonomskih odnosih s tujino.

NADALJNJE RAZVOJNE MOŽNOSTI DO TRANSPORT ILIRSKA BISTRICA V OKVIRU SOZD

Odkar je DO Transport združena v SOZD, se je njen položaj izboljšal, premiki in razvojne usmeritve so ocenjene kot pozitivne.

S pomočjo združevanja dela in sredstev so v preteklih letih uspeli zamenjati tri četrtine uvoznega parka, zmanjšali so starost vozil od 9 na 6,5 let,

KAKO NAPREJ?

Tudi jaz sem bila med tistimi, ki so obiskovale tečaj za delo z mikroročunalniki. Toliko besed je bilo že izrečenih o tem računalniku, in prav toliko zapisanih v našem glasilu, veliko sem že slišala o računalnikih tudi drugod, toda spopasti se z njim, delati na njem, to je pa povsem nekaj drugega.

Ko danes, po mesecu dni dela na računalniku, gledam nazaj, se mi zdi smešno. Toda v začetku ni bilo. Vam povem, kako je bilo? Roke so se mi tresle, tiščalo me je v želodcu, mislila sem si, tega pa jaz resnično nikoli ne bom osvojila. Toda s pomočjo mentorice, z medsebojno pomočjo in včasih tudi malo "sreče", je na tečaju nekako šlo in na koncu se mi je zdelo, da kar nekaj znam.

Ko pa sem se potem naslednji teden, brez mentorice in sotrpink, sama mučila z oblikovanjem dokumentov in popravljanjem napak, sem ugotovila, da presneto malo znam. Toda to mi ni vzelo poguma, ne, še privlačilo me je. Da jaz tega ne bi zmogla? Tega pa ne. In posledica te moje trme je bila, da sem po ves delovni dan oziroma ves razpoložljivi čas, ki mi je ostal poleg rednih delovnih obveznosti, presedela pred računalnikom in se "učila". Kako levi rob, kako desni, kje naj bo prvi vpis, kje zadnji, kako se že označujejo strani? Ne dam se. Pogledam v navodila, zavrtim telefon (vprašam pametnejše od sebe). Rezultat? Ugotovim, da je računalnik oziroma program - urejevalec besedila - resnično pameten in da bo navsezadnje ubogal tudi mene, seveda če mu bom pravilno ukazovala.

In danes? Gre. Seveda z zavestjo, da se moram še ogromno naučiti, da je to šele začetek. Toda prvo abesedo računalništva sem osvojila. Sedaj bom svoje znanje postopoma dopolnjevala in se učila naprej.

Maša

njihov delež v prevozih za potrebe Trgovine in Istra-benza se še nadalje povečuje.

Seveda imajo pri svojem delu tudi težave, ki se odražajo pri neuskklajeni tarifni politiki. Gre za to, da je cena prevoza vkalkulirana v rafinerijsko ceno derivatov kot pavšalna postavka in da prevozne tarife ne sledijo realnim stroškom. Zaradi tega je TIB v vseh preteklih letih komaj zbrala nekaj sredstev za razširjeno reprodukcijo, ki zagotavlja boljše in kvalitetnejše delo.

Poudariti velja, da DO Transport del svojih prevozov opravlja tudi v inozemstvu s

tem ustvarja devizni priliv, ki pa ji zaradi zapletene devizne zakonodaje in režima kaj prida ne pomaga. Zato imajo v delovni organizaciji težave pri nabavi rezervnih delov in vozil. Ko je PO obravnaval razvojne možnosti te DO, je ugotovil, da jih bo potrebno zagotoviti s skupno koordinacijo skozi sistem prevoznih tarif, z združevanjem sredstev poslovnega sklada, z doslednim izvajanjem planskih in drugih strateških usmeritev, DO pa bo morala prevzeti tudi odgovornost za pravočasne in kvalitetne prevoze.

Z. Šefman

Tokrat vam posredujemo misli zagrebškega turističnega delavca Blaža KILIBARDE o ININIH bencinskih servisih, saj se njegove besede v veliki meri ujemajo z mnenjem slovenskih voznikov o Petrolovih prodajalcih.

VTISI POPOTNIKA

Vsaj dva tuja jezika

Predvsem moram pripomniti, da delavci na bencinskih servisih niso dovolj ljubeznivi do voznikov. Poleg tega bi morale biti usluge bolj kompletne, s čimer ne mislim, da bi bili servisi za popravilo avtomobilov, temveč da bi imeli na razpolago več rezervnih delov in da bi bile vse aparature vedno uporabne — menjava olja, preskušanje zraka v gumah, voda — pa da bi jih lahko vozniki sami uporabljali. Najbrž ni v redu, da mora voznik včasih zaman obiskati vse bencinske servise v Zagrebu, ker ne more nikjer preskusiti tlaka v zračnicah in da prodajalci samo skomignejo z rameni ter dodajo, da se je aparat pokvaril, a nimajo časa, da bi ga popravili.

Že več let razmišljam, kako bi postali bencinski servisi prave turistične točke, kako bi jih vklopili v turistično gospodarstvo, v katerem bi dale na voljo vse svoje še neizkoriščene možnosti.

Za turiste je sicer pomembno, da vedno in povsod dobijo gorivo, vendar bi zanje lahko storili še kaj več. Vključevanje bencinskih servisov v turizmu pa bi obenem prineslo velikemu kolektivu INE še večji ugled, afirmacijo in tudi sredstva.

Ob bencinskih servisih bi morali odpreti majhne kavarne, tako kot delajo to po vsem svetu. Imam občutek, da se de-

lavci INE premalo potrudijo, da bi se naučili tuje jezike. Toda vsak zaposleni, predvsem ob jadranski obali, bi moral obvladati vsaj dva, kajti le na tak način bi lahko razvijali turistično kulturo.

Kmalu bo univerzijada, Zagreb bi rad polepšal svojo podobo. Se bodo potrudili tudi v INI, da bi uredili bencinske servise, jih obnovili, na novo prebarvali, posadili več cvetja, pobrisali prah na policah in v izložbah? Vedno bolj sem prepričan, da so bili pred leti, ko je bil promet večji, servisi veliko bolje oskrbovani, ker so se jim prodajalci bolj posvečali, zdaj pa je videti, da jim je vseeno, v kakšnem okolju delajo.

Prepričan sem, da bo INA kot ugledna organizacija, ki v nekaterih pogledih prednjači pred ostalimi, letos storila vse, da bodo na njenih bencinskih servisih pokazali več volje za delo, saj zahteva to od njih tudi čas, v katerem živimo. Povzpeti se moramo višje in bolje delati!

ZAHVALA

Iskrena zahvala vsem sodelavcem, ki so spremili mojo mamo Marijo Kucler na njeni zadnji poti, meni pa izrekli sožalje.

Hvala tudi izvršnemu odboru sindikata za podarjeni venec.

Milka Brvar

Obdržati lansko raven proizvodnje

Predelali naj bi 1,2 milijona ton nafte in ustvarili 77 milijard dohodka ter 696 milijonov čistega dohodka.

Delavci rafinerije nafte Skopje bi morali letos obdržati dosedanje raven proizvodnje, ali pa jo celo povečati. Tako so namreč predvideli v letnem planu, v katerem so zapisani tudi nekateri drugi pomembni cilji — povečanje produktivnosti, večja učinkovitost poslovanja, krepitev in napredovanje socialističnega samoupravljanja. Posebno pozornost naj bi posvetili zaščiti in napredku življenjskega in delovnega okolja, splošnemu odporu in družbeni samozaščiti, dvigu življenjskega standarda.

Na osnovi lanske količine so v skopski rafineriji predvideli, da bodo predelali 1,2 milijona nafte. Nafto bodo uvažali v enakomerni tromesečni dinamiki, devizna sredstva pa naj bi jim bila zagotovljena s posredovanjem deviznega tržišča. Če bodo dobili toliko surove

nafte, kot predvidevajo, bodo lahko poslali na tržišče nekaj več kot 1,1 milijona ton naftnih derivatov.

Na osnovi cen naftnih derivatov, ki so veljale 26. decembra lani, so izračunali, da bo znašal letošnji prihodek 77 milijard dinarjev, porabljena sredstva 69,74 milijarde, obveze iz dohodka 3,43 milijarde, sredstva za osebne dohodke 2,92 milijarde in čisti dohodek 696 milijonov dinarjev.

V ZAGREBŠKI RAFINERIJ SO PREKINILI DELO

Na osnovi sklepa delavskega sveta so v INA Rafineriji v Zagrebu prekinili delo med 23. in 28. marcem, ker jim primanjkuje repromateriala ter uvoženih in tudi domačih surovin.

Od septembra lani niso odprli Rafineriji nobenega akreditiva, s katerim bi zagotovili redno proizvodnjo. V normalnih pogojih proizvedejo tedensko tisoč do tisoč petsto ton, zdaj pa samo 190. Od izvršnega sveta Skupščine so sicer dobili soglasje za 3 milijone dolarjev, ki ga je potrdila tudi poslovna banka, vendar ga do zdaj še niso mogli realizirati.

Posledice zastoja v proizvodnji bodo zelo neugodne, saj zagrebška Rafinerija oskrbuje z industrijskimi olji in mastmi kar 50 odstotkov jugoslovanškega tržišča.

ZAHVALA

Ob prerani izgubi brata Milana Korena se iskreno zahvaljujem sodelavcem Petrola za podarjeno cvetje in izraze sožalja. Posebna zahvala velja kolektivu bifeja Vič in sodelavcem, ki so ga spremili na njegovi zadnji poti na pokopališče na Vrhniki.

Nuška Kogoj

KIPAR IN SLIKAR — oče in sin v Galeriji Zemeljski plin

V Galeriji Zemeljski plin so pripravili razstavo kipov Toneta Svetine in slik Vojka Svetine. Pred odprtjem razstave se je z umetnikoma razvil kratek razgovor.

Tovariš Tone Svetina, v čem je za vas, pisatelja in kiparja, razlika med literarnim in upodabljalnim jezikom?

Literatura je moč besede, moč duha, jezik kiparstva je pa koncentriranje energije, besede, ki govori za večnost. Knjige prej zastarijo kot kipi. Vse stare civilizacije odkrivamo na osnovi skulptur, večina skulptur so pa simboli in simboli so jezik. Nekatere generacije ga ne razumejo, toda vsak simbol ima svoj pomen. Največji pomen, simbol življenja, ima riba. Ptice so simbol svobode, duhovne nadgradnje, krokar je v afriških kulturah simbol dvoma. Jaz delam ribe iz granat, kar mi pomeni pretvarjanje absurda v ustvarjalnost. Vojna, borba, smrt so absurd. Če delaš iz grobih stvari lepoto, je to ukročena groza, a tudi groba, grozna stvar je lahko veličastna. S strahom se plašimo pred vojno. Ljudi je potrebno prestrašiti. V vseh tisoč registriranih vojnah se niso ničesar naučili, ko se bodo dovolj prestrašili, se bodo nehali bojevati. Atomske energije nihče ne obvlada, toda zaradi nje je v nevarnosti celotno življenje.

Kakšno pa bi bilo življenje v večnem strahu? Je to sploh še življenje, življenja vredno življenje?

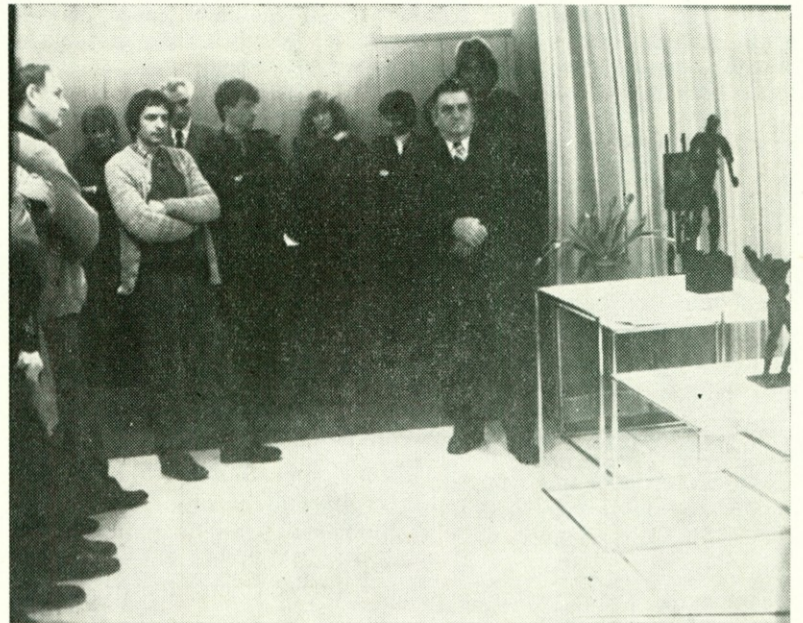
Šele potem se začne pravo življenje. Ljudje morajo živeti v strahu, drugače se spremenijo v uživajočo drhal. Kam bi že narasel kriminal, če ljudje ne bi občutili strahu! Strah je skrivnostni izvor moči. In tudi modrost se spočenja v strahu. Delamo zato, ker se bojimo. Mož se boji žene, žena se boji moža, otroci se bojijo obeh, bojimo se učiteljev, bojimo se države, bojimo se krvnikov, bojimo se svetnikov, vsega nas je strah. Če je ta strah v pravem ravnovesju, se znamo do neke mere obnašati.

Kaj pa imata oba jezika, kiparski in literarni, skupnega?

Oba sta ustvarjalnost, kreiranje novih situacij, kreiranje novih stvari, novih oblik. V likovno oblikovanje je vključeno fizično delo, poleg tega ti ne more nobena literatura dati takega užitka kot skulptura, ki jo narediš in veš, da bo ostala pet tisoč let.

Čemu se pa potem ukvarjate z literaturo?

Prava umetnost je splošna. V jeklu ne moreš vsega izraziti, recimo bolj finih, spiritualnih stvari. Te posreduje jezik, in ker znam pisati tako pesmi, povesti, roman, kot ep, ne vem, zakaj jih ne bi pisal.

Zakaj bi mi bilo dolgčas? Delam zato, da mi ni dolgčas. Tudi kipe delam zaradi tega. Poleti se ne da pisati, s kipi je drugače. Poleti je zame sončna era in takrat varim. To je fizično delo in kdor ga nikdar ne opravlja, je oropan nečesa velikega.

Tovariš Vojko Svetina, v čem je največja težava za mladega umetnika, če ima očeta, ki si je že ustvaril ime in delata oba na istem področju?

Težava je v bistvu samo teoretična in je morda niti ni čutiti. Sicer pa niti ne gre za isto področje, oče piše in kipari, jaz pa slikam. Poleg tega gre pri tem samo za predsodek. V bistvu je vendarle važno, kaj naredi človek sam iz sebe. Vsaj jaz nimam nobenih težav in delam v bistvu povsem svoje stvari.

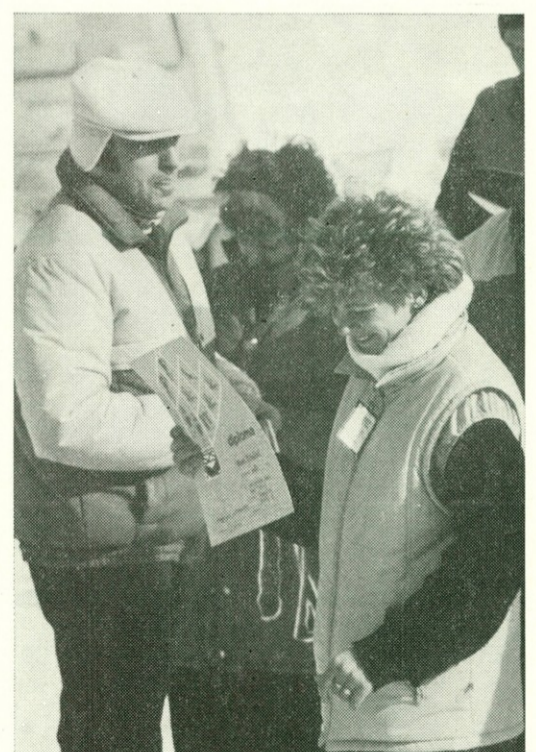
Verjamem, da jih pri delu ne občutite, lahko pa bi jih imeli v stiku z ljudmi.

Na to se ne oziram kaj dosti, raje delam, kar je v meni. Ljudje naj pa presodijo moje delo. Če storijo to pod težo različnih predsodkov, so v bistvu žrtve lastnih zablod. Stvari je potrebno gledati take, kakršne so.

Kakšne so pa razprave dveh umetnikov o umetnosti?

Sicer se pogovarjava o svojem delu, vendar v bistvu ne vplivava drug na drugega. Pa saj se to niti ne da. Oče ne more spreminjati mojega koncepta, ker bi bila to zame prevelika muka. Delam tisto, kar čutim in mislim, da je prav, če izražam sebe in se v bistvu na nikogar ne oziram. Razen na svoj lastni koncept.

J. K.

NOVICE IZ SVETA

NOVO NAHAJALIŠČE PLINA

Na področju največjega kitajskega naftnega polja Daging so odkrili rezerve naravnega plina, ki jih cenijo na 3,89 milijard kubičnih metrov. Vrtina, ki so jo izkopal še pred nedavnim, daje dnevno 200 tisoč kubičnih metrov plina, pridobivajo pa ga še iz devetih vrtin na naftnem polju Daging. Skupna kitajsko-japonska družba je istočasno odkrila novo nahajališče nafte tudi v bližini Biserne reke. Kapaciteta raziskovalne vrtnice znaša tri tisoč sodčkov nafte dnevno, z nadaljnjimi raziskavami pa bodo ugotovili pravi potencial novega nahajališča.

NE POD CENO

Saudska Arabija, ki je vodilna članica OPEC, je pozvala ostale članice, naj kljub nenehnemu pritisku mednarodnih naftnih družb ne prodajajo nafte po nižjih cenah. Bilo pa bi dobro, če bi čim več članic zmanjšalo svojo proizvodnjo, ker bi s tem omejile količine te surovine na tržišču.

Saudski poziv, ki ga podpisala nekaj članic organizacije, je bil odgovor na prošnjo siro-

mašnejših članic, ki iščejo pomoč zaradi padca cene nafte za okrog tri dolarje za sodček. Katar na primer nikakor ne more prodati svoje nafte po 18 dolarjev za sodček, ker multinacionalne naftne družbe zavračajo to ceno. To si lahko privoščijo, saj imajo zaenkrat še velike zaloge te surovine.

Če bodo članice OPEC lahko uspešno kljubovale pritiskom kupcev, se bo položaj že v kratkem času spremenil, to pomeni, da bodo prodajale nafto po višjih cenah. Po podatkih specializiranih institucij so imele naftne družbe ob začetku leta okrog 200 milijonov sodčkov zaloge, ki pa naj bi jih do konca marca izčrpale.

ZAHVALA

Ob izgubi moje drage mame se iskreno zahvaljujem vsem sodelavcem Petrola, ki so jo spremili na njeni zadnji poti. Vsem ožjim sodelavcem hvala za izkazano pomoč v težkih dneh. Enako se zahvaljujemo organizaciji sindikata za podarjeno cvetje.

Tončka Lukunič

Tudi v INI se pripravljajo na univerziado

Pisma bralcev

»PRITOŽBA«

Mogoče se bo še kdo spomnil prispevka črpalkarja Janeza o postrežbi in še kaj na bencinskem servisu v novembrski številki. V prispevku sem napisal, da se ne borim za honorar, vendar sem zaskrbljen, ker so me v uredniškem odboru tako resno vzeli, saj honorarja res nisem prejel. Na tistem pa sem ga pričakoval, saj bi ga lahko razumel kot novoletno darilo. Tako pa mi bo inflacija požrla ves trud. Res se ni lahko pripraviti k pisanju, še posebej, če za to nimaš posebnega talenta.

S tem zapisom (če mi ga bodo soloh objavili) ne želim zamoriti bodočih piscev prispevkov za Glasilo, saj denar le ni vse. Tolažim pa se s tem, da ne-

kateri čakajo še dalj na honorar, tudi pol leta.

Potrpljenje je božja mast, pravijo, kajne!

Vaš vdani črpalkar Janez

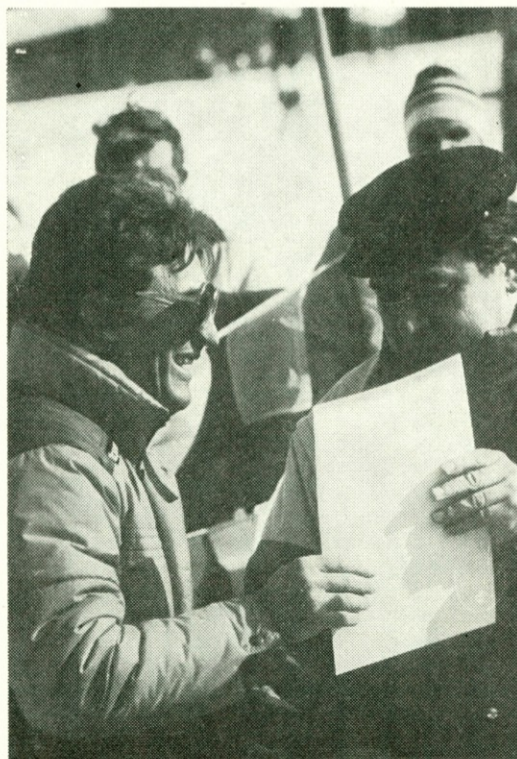
ODGOVOR

SPOŠTOVANI ČRPALKAR
JANEZ

vaše pismo je prišlo kakor naročeno, saj bo morda več zaleglo kot moje prošnje. Pred časom so v Ljubljanski banki spremenili številke žiro računov občanov, a mojim telefonskim opominom in pozivu v glasilu se je odzvalo le nekaj dopisnikov. Zdaj na ostale ne bomo več čakali, ampak bomo nakazali denar samo tistim, ki so sporočili novo številko svojega žiro računa.

Lep pozdrav

J. Kušar

Petrolov smučarski dan

»Naši« Mariborčani pri organiziranju športnih srečanj očitno nimajo sreče. Ko je bil pred tremi leti na Pohorju Petrolov smučarski dan, je skoraj ves čas neutrudno snežilo, tisto, kar je ležalo na progih, pa ni bilo pretirano podobno snegu. Tako je bil ves trud organizatorjev povsem izničen. Letos je bilo še slabše — narava je povsem odpovedala prijateljstvo, saj je bilo na Pohorju snega komaj »za zdravilo«.

Ko je bilo že videti, da naši smučarji letos sploh ne bodo mogli pokazati svojega napredka, so se na Gorenjskem izboljšali snežni pogoji in Kranjčani so lahko izpeljali Petrolov smučarski dan. Ne le to — proga je bila dobro pripravljena in gledalci se niso navduševali samo nad smučarskimi veščinami svojih sodelavcev, ampak so uživali tudi ob toplih sončnih žarkih.

In organizacija?

Pravijo, da je bila dobra (vsaj večina meni tako, nezadovoljneži se pa vedno in povsod pojavijo), da se je tekmovanje odvijalo tekoče, da je bilo podeljevanje nagrad dobro pripravljeno in da tudi ob razdeljevanju kosil ni bilo nevšečnosti. Da so se torej potrudili vsi — organizatorji in narava.

Pa še vprašanje, ki so ga zastavili številni udeleženci — Zakaj ne bi bil naš smučarski dan vedno v Kranjski gori?

J. K.

REZULTATI TEKMOVANJA Kategorija B

VELESLALOM — MOŠKI

Kategorija A

1. Zdravko Križaj, TOZD Kranj — 44,76
2. Franc Pančur, DO Zemeljski plin — 48,20
3. Gorazd Vončina, TOZD Kranj — 48,84

Kategorija B

1. Marjan Selčan, TOZD Celje — 48,05
2. Miloš Domevšček, TOZD Nova Gorica — 48,54
3. Viktor Rismondo, TOZD Avtopark — 51,79

Kategorija C

1. Drago Uršič, TOZD Nova Gorica — 48,29
2. Janez Bedenk, DSSS DO Trgovina — 49,11
3. Bojan Herman, DSSS SOZD — 49,94

Kategorija D

1. Janez Mlinar, TOZD Kranj — 41,96
2. Zlatko Šefman, DSSS SOZD — 42,52
3. Dušan Prosen, DO TIB — 42,86

VELESLALOM ŽENSKE

Kategorija A

1. Marija Vončina, TOZD Celje — 50,58
2. Darinka Pavlič, DSSS SOZD — 50,76
3. Barbara Rozina, DSSS SOZD — 50,99

Kategorija B

1. Marija Volavšek, TOZD Ljubljana — 47,51
2. Tatjana Ocepek, DSSS SOZD — 54,08
3. Viktorija Vehovec, DSSS DO Trgovina — 54,10

TEKI

Moški

Kategorija A

1. Janez Prinčič, TOZD Ljubljana — 10.23,3
2. Stane Tratar, TOZD Ljubljana — 10.20,9
3. Jože Potrbin, DSSS SOZD — 14.30,4

Kategorija B

1. Drago Uršič, TOZD Nova Gorica — 10.12,1
2. Janez Černe, TOZD Ljubljana — 10.50,9
3. Franc Tepina, TOZD Kranj — 11.42,6

Kategorija C

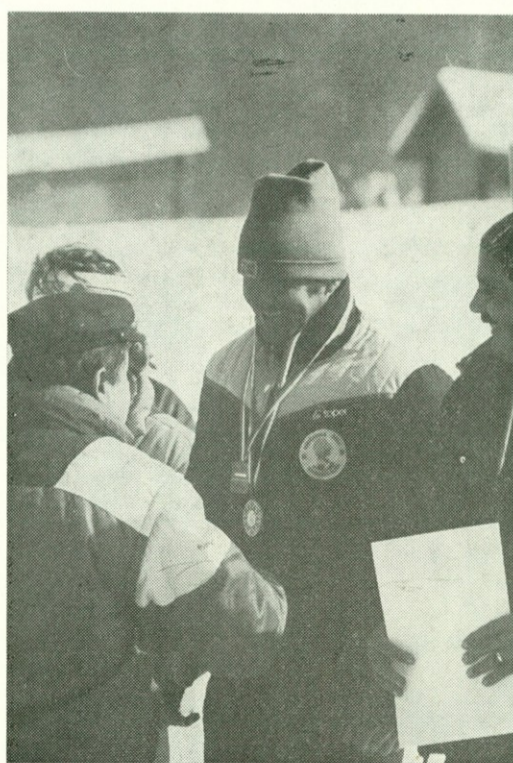
1. Janez Mlinar, TOZD Kranj — 10.55,76
2. Jože Ramovš, TOZD Kranj — 12.30,9
3. Janko Baloh, TOZD Kranj — 13.20,9

Ženske

1. Barbara Rozina, DSSS SOZD — 8.57,9
2. Marina Zafošnik, DSSS SOZD — 9.00,2
3. Marija Volavšek, TOZD Ljubljana — 9.14,0

Srečanje starih rivalov

Kot vsako leto, smo tudi letos organizirali skupaj s Transportom Ilirska Bistrica smučarsko tekmovanje v veleslalomu na Sviščakih. Udeležilo se ga je več kot 70 tekmovalcev iz obeh delovnih organizacij, kar je zares lepo število, saj smo Primorci bolj navdušeni za smučanje na vodi kot na snegu. Kako tudi ne, saj je smučanje na vodi primerno za poletni čas, takrat pa Primorci oživimo po zimskem spanju. Da je ta trditev resnična, dokazujejo tudi rezultati na relativno lahki veleslalomski progi. Le stari izkušeni smučarji so dosegali dobre rezultate, ostali pa smo ali izpadli (verjetno zaradi spanja) ali pa tako zaostali, da bi vodeči lahko med tekom še kaj spili, pa jih ne bi dohiteli. Vendar pa kljub vsemu temu ne bi bile take razlike na vrhu, če bi naši aduti ne imeli smole, saj so nekateri tekmovalci, na katere smo največ stavili, izpadli, ali pa bili diskvalificirani. Žrtev take smole je bil nedvomno eden najboljših, Rinaldo Glavina, ki po končani tekmi ni skrival razočaranja, saj je zaradi diskvalifikacije izgubil dobro uvrstitev in s tem tudi boljše FIS točke med kolegi. Enaka usoda je doletela ekspres kurirja Alojza Bužana, ki se je na tekmo skrbno pripravljal, vožnjo odlično začel, imel tudi drugi najboljši vmesni rezultat, vendar mu je na koncu popustila koncentracija (verjetno zaradi neizkušenosti), zajahal je vratca in bil diskvalificiran. Pri

vsem tem ne smemo pozabiti Lojzeta Hočevarja, ki se je po hudi poškodbi na lanskem Petrolovem smučarskem dnevu v Cerknem uspešno vrnil na tekmovalne steze.

Na dobro pripravljene progi so dosegli najboljše rezultate v skupini mlajših:

1. Klavdij Požar (Ib) — 31,80
2. Aleš Zidar (TIB) — 33,30
3. Igor Prosen (TIB) — 33,40
4. Franc Martinčič (TIB) — 33,55

5. Slavko Slavec (TIB) — 36,90

V skupini starejših:

1. Dušan Prosen (TIB) — 31,37
 2. Teo Šircelj (TIB) — 31,94
 3. Milan Levec (Ib) — 32,49
 4. Rudolf Boltežar (Ib) — 32,60
 5. Jože Božič (TIB) — 32,86
- Športni pozdrav!

V. Valenčič

Dolgoročna energetska politika Japonske

Gospodarsko zelo uspešna Japonska se prilagaja spreminjajočim se razmeram na svetovnem tržišču z energijo. Najprej so sprostili uvoz vseh vrst naftnih derivatov, zdaj pa spodbujajo tudi izvoz, da bi izboljšali konkurenčnost svojih rafinerij na mednarodnem tržišču.

Poraba primarne energije se je na Japonskem v letu 1986 močno zmanjšala. To potrjuje primerjava s prejšnjimi leti, saj se je v letu 1984 povečala poraba za 6,6 %, v letu 1985 za 5,3 %, lani pa le še za 0,7 %. Po drugem šoku cen surove nafte leta 1979 so uspeli pri velikih porabnikih, kot so jeklarne, cementarne in termoelektrarne, zmanjšati porabo energije in se hkrati preusmeriti z nafte na druge vrste goriv. S tem so zmanjšali porabo kurilnih olj za okoli 1 milijon sodčkov dnevno.

Kljub močnemu padcu cen surove nafte v lanskem letu se poraba derivatov ni bistveno povečala — motornega bencina, primarnega bencina in plinskega olja od 6 do 11 %, kurilnega olja v industriji za 4 %, v termoelektrarnah pa se je ponovno zmanjšala za celih 14 %. V bližnji prihodnosti se poraba kurilnih olj najbrž ne bo zmanjšala, ampak celo rahlo povečala, in to v industriji, kjer je zaradi nižjih cen po-

novno nekaj porabnikov prešlo s premoga na kurilno olje. Cena sama v japonski energetske politiki ni odločilnega pomena; bolj pomembni sta zanesljiva dobava in različni energetske viri. Tako politiko je mogoče uspešno voditi le s kvalitetnim dolgoročnim načrtovanjem. Zato so leta 1985 v ministrstvu za mednarodno trgovino in industrijo (MITI) naložili 27-članski delovni skupini nalogo, naj izdela dolgoročni program energetske politike za naslednjih 45 let. Po enoletnem delu je skupina izdala publikacijo, ki predstavlja ogrodje dolgoročne energetske politike države. Poročilo predvideva, da se bo odvisnost Japonske od surove nafte močno zmanjšala. *Porabniki naj bi se prilagodili tako, da bi lahko uporabljali več vrst energije in bi obenem brez težav prehajali z ene na drugo.* To fleksibilnost naj bi dosegli z agresivnim tehnološkim razvojem, h kateremu naj bi pripomogla uporaba izpopolnjenih jedrskih reaktorjev,

jedrski fuzije in gorilnih celic. Poleg klasičnih virov primarne energije predvideva poročilo povečano uporabo toplotnih črpalk in sončne energije.

Letno naj bi se poraba energije povečevala po 2,4 odstotni stopnji do leta 2000, nato po 1,3 odstotni stopnji do leta 2030. Če bodo dosegli uspehe pri varčevanju z energijo, kakršne zdaj pričakujejo, bi mogli zmanjšati rast porabe za 30 %. Ocenili so tudi porast celotne porabe energije na svetu, ki naj bi se od 91,8 milijona sodčkov oljnega ekvivalenta dnevno v letu 1983 povečala na 124,9 v letu 2000 in 197,5 v letu 2030. Pri tem naj bi delež surove nafte v celotni energiji, ki je znašal leta 1983 47 %, padel leta 2000 na 41 % in leta 2030 na 25 %. Cena energije naj v prihodnosti ne bi več temeljila na ceni surove nafte, pač pa naj bi jo določali svobodneje.

Ministrstvo je izdelalo tudi petletni plan oskrbe Japonske s surovo nafto. Plan ni le pregled potreb in možnosti za nabavo, ampak tudi priporočilo rafinerijam, katere vrste derivatov naj proizvajajo. Uresničevanje petletnih predvidevanj naj bi vsako leto preverjali in na podlagi dejanskih gibanj realizacije ponovno izdelali oceno za naslednjih pet let.

Nekaj japonskih podjetij za distribucijo naftnih derivatov se je pred kratkim združilo. Iz trinajstih manjših je nastalo sedem večjih, predvidoma pa se bo to število v kratkem skrčilo celo na pet.

Ugotavljajo, da imajo v državi preveč bencinskih servisov. Japonska ne pozna samopostrežnih servisov, ker jih predpisi za varnost pred požarom ne dovoljujejo. Druga posebnost drobne prodaje na bencinskih servisih je v tem, da se dobavitelj in prodajalec goriv pogajata o dobavni ceni šele potem, ko je prodajalec na drobno pošiljko že razprodal. Pogajanja so zelo trda, kadar gre za ceno motornega bencina, ker je to največkrat tudi edini derivat, ki prinaša rafineriji dobiček.

Japonske rafinerije so v letih 1983 in 1984 zmanjšale kapaciteto predelave za 1 milijon sodčkov dnevno, tako da bi lahko zdaj predelali po 5 milijonov sodčkov. Kljub temu predelajo le 3,5 milijona sodčkov dnevno, kar pomeni, da so kapacitete izkoriščene le okoli 70 odstotno. Do začetka leta 1986 so vse potrebne derivate, razen primarnega bencina in kurilnega olja, proizvajali sami, sedaj pa je vlada

dovolila uvažati še motorni bencin, letalski petrolej in srednje destilate, tako da uvozijo zdaj 17 % vseh naftnih derivatov. Hkrati s sprostitvijo uvoza so liberalizirali tudi izvoz. S tem so želeli vključiti domače rafinerije v mednarodno konkurenco in jih tako prisiliti k večji uspešnosti. Pri tem pa se srečujejo s težavami, ker imajo z državami, v katere bi lahko izvažali največ naftnih derivatov, že zdaj pozitivno trgovinsko bilanco. Uvoz surove nafte je obremenjen z visoko carino (okoli 16 \$ za sodček), ki je višja od cene surove nafte. Le 15 % carinskih dajatev od uvoza surove nafte usmerjajo v razvoj naftnega gospodarstva, vse ostalo pa v druge panoge.

Tekoči naftni plin in utekočinjen zemeljski plin sta tako kot surova nafta zelo pomembna energenta in njuna poraba stalno raste. Poraba tekočega naftnega plina naj bi rasla za 1,6 % letno, tako da bodo leta 1995 predvidoma porabili okoli 18,5 milijona ton. Skoraj tri četrtine svetovne potrošnje utekočinjenega zemeljskega plina porabijo na Japonskem in sicer v petih elektrarnah in treh plinovodnih sistemih. Poraba utekočinjenega plina bo predvidoma odvisna od cene — morebitnemu padcu cene bo ekvivalentno sledilo povečanje porabe. Jeklarne in cementarne uporabljajo na Japonskem pretežno premog. 20 % vseh količin nakopljejo doma, ostale količine, ki so precej cenejše, uvažajo. Ministrstvo name-rava ukiniti zaščito domačih premogovnikov in določiti večji uvoz premoga, kar pomeni, da bodo verjetno sedem večjih premogovnikov od skupno enajstih zaprli. Okoli 12.000 rudarjev bo zato izgubilo delo.

Trenutno obratuje 32 jedrskih central z močjo 24.500 MW. S tem so Japonci na četrtem mestu na svetu, torej za ZDA, Francijo in Sovjetsko zvezo. 31. oktobra 1986, po nesreči v Černobilu, so objavili tako imenovano belo knjigo o jedrski energiji, v kateri je poudarjeno, da mora Japonska prevzeti mednarodno vodilno vlogo pri zagotavljanju varnega obratovanja. Kljub nesreči v Černobilu niso spremenili dolgoročnih načrtov razvoja za uporabo jedrske energije. Leta 1995 naj bi podvojili sedanjo moč jedrskih central na 46.000 MW, leta 2030 pa povečali na 105 do 135 MW, saj menijo, da bo jedrska energija najbolj zanesljiva energija prihodnosti.

A. P.

